THE MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
FEDERATION OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF UKRAINE

Сопотська Вища Школа (Польща)

Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)

Хмельницький національний університет

Вища школа економіки і менеджменту в публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)

ВПГО «Спілки аудиторів України»

Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

Черкаський державний технічний університет

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Львівський торговельно-економічний університет

Уманський національний університет садівництва

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ

23 жовтня 2025 року
Мукачево

THE MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
FEDERATION OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF UKRAINE

- Sopot Graduate School (Poland)
- Cherkasy State Technological University
- State Higher Technical-Economic School named after. Bronislaw Markevich in Yaroslavl (Poland)
- Vasyl Stefanyk Carpathian National University
- Khmelnytskyi National University
- Lviv University of Trade and Economics
- Higher School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava (Slovakia)
- Uman National University of Horticulture
- VGGO “Union of Auditors of Ukraine”
- Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University
- Audit company of Varianta Ltd
- Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCESS IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY “

OF THE XIII INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE

October 23, 2025
Mukachevo

УДК 657:658
А43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 жовтня 2025 р., м. Мукачево. – 341 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XIII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2025 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіогу та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 3 від 17 листопада 2025 р.)

Програмний комітет:

Капітан Л.І.	в. о. ректора Мукачівського державного університету, Україна
Пігош В.А.	канд. екон. наук, доцент, в. о. проректора з науково-педагогічної роботи Мукачівського державного університету, Україна
Туріс І.Ю.	канд. філол. наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Мукачівського державного університету, Україна
Максименко Д.В.	канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Баланюк І.Ф.	д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна
Гавриленко В.О.	д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку, аналізу і оподаткування, Черкаський державний технічний університет, Україна
Мазур Н.А.	д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Україна
Мединська Т.В.	д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу, Львівського торговельно-економічного університету, Україна
Мельник Л.Ю.	д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Уманського національного університету садівництва, Україна
Скоробогата Л.В.	канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Хмельницького національногьо університету, Україна
Легка В.Г.	виконавчий директор Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів, України
Голубка Я.В.	директор аудиторської компанії ТОВ «Варіанта», голова Закарпатського територіального відділення Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України, член спілки аудиторів України, Україна
Кілару Ю.О.	голова ЗТВ ВПГО «Спілка Аудиторів України», заступник голови ради ЗТВ АППУ, директор ПП «Аудит», Україна
Пукало Р.	професор, Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі, Польща
Гозора В.	професор, Вища школа економіки і менеджменту в публічному адмініструванні у Братиславі, Словаччина
Мартинюк Т.	професор, Вища школа в Сопоті, Польща

Організаційний комітет:

Ліба Н.С.	д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Мукачівського державного університету, Україна
Реслер М.В.	д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Мукачівського державного університету, Україна
Головачко В.М.	канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Гаврилець О.В.	канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Королович О.О.	канд. екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Кручак Л.В.	канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Бора Н.Ю.	старший викладач кафедри обліку і опдаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ОБЛІКУ І АУДИТУ	
Баланюк І.Ф., Жолоб Р.В. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ЗБУТ	**17**
Баланюк І.Ф., Кузьмін Т.Л., Паук А.О. БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ЯК ПРІОРИТЕТНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА	**19**
Балега А.О., Головачко В.М. ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ	**21**
Берец А.І., Головачко В.М. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ	**23**
Берец М.М., Головачко В.М. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ, ЗАЛУЧЕНОГО ДО ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ	**25**
Бошота Н.В., Марук І.В. МЕТОДОЛОГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	**28**
Бразілій Н.М., Крот Ю.М. ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ ТА ГАРМОНІЗАЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ ПРАКТИКОЮ	**30**
Вихрист С.М. ВПЛИВ РЕФОРМИ ПРОМИСЛОВОГО ЗАБРУДНЕННЯ НА ДЕРЖАВНИЙ ОБЛІК В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	**32**
Гаврилець В.М., Королович О.О. РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ ПІДПРИЄМСТВА	**34**
Головачко В.М. ОБЛІК КРИПТОВАЛЮТ ТА ЦИФРОВИХ АКТИВІВ	**36**
Демиденко С.Л., Білан С.А. ПРОГНОЗУВАННЯ ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЯК СТРАТЕГІЯ ТЕХНІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	**39**
Демиденко С.Л., Пелих В.В. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	**39**
Довбака І.О., Головачко В.М. ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ОЦІНЮВАЧІВ ТА РОЛЬ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	**41**

Дьяченко І.Г., Ліба Н.С. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОЛЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ: КАТЕГОРІЙНИЙ АПАРАТ	**43**
Кондрич В.В., Максименко Д.В. СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ОБЛІКУ ВИТРАТ	**45**
Королович О.О., Зеленяк І.І. ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ	**48**
Крот Ю.М., Федоренко А.Я. РОЛЬ АУДИТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА	**49**
Кручак В., Ліба Н.С. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО БАЛАНСУ У ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	**51**
Ліба Б.М., Головачко В.М. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛІ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ	**53**
Лупійчук А.І. АЕРОВІЗУАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ В ОБЛІКУ БУДІВНИЦТВА	**56**
Максименко Д.В., Шершун Я.І. МЕТОДИ ТА ПРИНЦИПИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	**59**
Маргітич А.А., Максименко Д.В. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ	**61**
Матрос О.М. ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІНІМАЛЬНИХ СТАНДАРТІВДОХОДУ ФОП У СФЕРІ ТОРГІВЛІ ПІДАКЦИЗНИМИ ТОВАРАМИ	**63**
Михайловина С.О. ГАРМОНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ ПРАКТИКАМИ	**65**
Муравський В.В. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМАТИ ОБЛІКУ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	**67**
Муравський В.В. ЗАСТОСУВАННЯ ЧАТ-БОТІВ ЗІ ШІ В ОБЛІКУ	**69**
Назарова І.Я., Назаров О.М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУРАХ В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН	**70**
Оляднічук Н.В., Юхимчук А.О. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК І РОЗРАХУНКІВ З ОРЕНДОДАВЦЯМИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	**72**
Онисько Я.Я., Максименко Д.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ	**74**

Павлишинець О.А., Кручак Л.В. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ: СУТНІСТЬ, КЛАСИФІКАЦІЯ, ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ТА ЕКОНОМІЧНА ЦІННІСТЬ	**75**
Пігош В.А. СИСТЕМА БУХГАЛТЕРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	**77**
Подгорський О.В., Максименко Д.В. ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	**79**
Поліщук О.М. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ОБЛІКУ	**81**
Протасов В.В. ОСОБЛИВОСТІ ОПЛАТИ ПРАЦІ ДИРЕКТОРА ЛІЦЕЮ	**83**
Ратушна О.П. ОПТИМІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	**85**
Ренькас Ю. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЦЕСІВ АУДИТУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ	**87**
Реслер М.В., Балажинець М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	**89**
РЕСЛЕР М.В., Лалак І. ТРАНСФОРМАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ	**91**
РЕСЛЕР М.В., Шманько А. ГАРМОНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ: КЛЮЧОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	**93**
Савонік Т.П., Бойков М. І., Баранчук С.В. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН	**94**
Скоробогата Л.В. ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОНТРОЛЬОВАНИХ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ	**97**
Сопко Р.Ю., Королович О.О. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ДЛЯ СТАРТАПІВ: МІНІМАЛІЗМ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ	**99**
Теліга О.П., Максименко Д.В. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ	**101**
Фекете Т.А., Головачко В.М. ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ КОРИСТУВАЧІВ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ДІЛОВОМУ ПАРТНЕРСТВІ	**102**
Хома С.В., Максименко Д.В.	**105**

РОЛІ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Цегельник Н.І. ЗАСТОСУВАННЯ ІОТ-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ АУДИТУ ТА ОБЛІКУ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА	**106**
Чабанюк О.М., Фірко А.І. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК У РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ: ЦИФРОВІЗАЦІЯ, АВТОМАТИЗАЦІЯ ТА НОВІ ВИКЛИКИ НОВІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ	**108**
Чаплига В.В. ЯКІСТЬ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО АУДИТУ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ АГЕНТІВ: СУТЬ, КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ, ЧИННИКИ ВПЛИВУ	**111**
Чиж В.І., Гавриленко В.О. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОБЛІКУ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ У ЗВІТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	**113**
Чичужко М.В., Бразілій Г.А. РОЗРОБКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ СИСТЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ АУДИТУ ТА ОБЛІКУ	**115**
Шевчук О.А. УТОЧНЕННЯ ФУНКЦІЙ ОБЛІКУ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	**117**
Шинкаренко О.М. СКЛАД ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	**119**
Шкромида В.В., Смушак М. В., Грубеляс А.Л. МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	**121**
Яров Ч.Ю., Ліба Н.С. ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ БАЛАНСОЗНАВСТВА ТА СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ	**123**
СЕКЦІЯ 2. **ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД**	
Medynska T., Leno G. TAX POLICY AS A TOOL FOR SOCIAL EQUITY IN SWEDEN	**125**
Ахновська І.О., Кудирка М.Ю. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ ПІДТРИМКИ СТАРТАП-ПІДПРИЄМНИЦТВА У СІНГАПУРІ	**127**
Беник М.М. ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ: АДАПТАЦІЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	**129**
Вінницька О.А. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ	**131**
Власюк Н. І., Люсак П.І. ОПТИМІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА ЯК	**133**

Вінницька О.А.,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів,
обліку та економічної безпеки
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

У сучасних умовах соціально-економічних викликів ефективне управління державними фінансами є ключовою передумовою стабільності бюджетної системи та сталого розвитку країни. Важливе місце у цьому процесі займає фінансовий контроль, який виступає дієвим інструментом забезпечення прозорості, раціональності та результативності використання державних ресурсів.

Фінансовий контроль дає змогу своєчасно виявляти порушення, запобігати нецільовому використанню коштів і підвищувати фінансову дисципліну на всіх рівнях управління [1]. Його удосконалення є необхідною умовою формування ефективної державної фінансової політики та зміцнення довіри громадськості до державних інститутів.

В Україні фінансовий контроль має конституційне підґрунтя, що підкреслює його значущу роль у забезпеченні ефективного державного управління. Він сприяє прозорому та цільовому використанню бюджетних ресурсів, протидії корупційним проявам і підтриманню фінансової стабільності держави.

Державний фінансовий контроль забезпечує взаємозв'язок між фінансовим плануванням, обліком і аналізом, що сприяє узгодженості процесів формування, розподілу та використання фінансових ресурсів. Така інтегруюча функція робить його невід'ємною складовою ефективного управління державними фінансами.

В умовах воєнного стану особливої актуальності набуває контроль за використанням бюджетних коштів, адже він є дієвим засобом запобігання фінансовим правопорушенням, що становлять загрозу економічній та національній безпеці України.

Нормативно-правову основу фінансового контролю становлять Конституція України, Бюджетний кодекс, а також закони, що регламентують діяльність Рахункової палати та інших контролюючих органів. Ця база гарантує дотримання принципів законності, прозорості та підзвітності у сфері використання державних фінансів. Основні засади незалежності, об'єктивності та відкритості узгоджуються зі стандартами Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), що підвищує довіру до результатів перевірок.

Фінансовий контроль охоплює всі етапи руху державних ресурсів − від планування до кінцевого використання −і реалізується через перевірки, аудит та надання консультацій. Залежно від часу проведення розрізняють попередній, поточний і наступний контроль, а за формами − документальний, фактичний, аналітичний тощо. Застосування таких методів, як аудит, моніторинг і фінансовий аналіз, забезпечує системний нагляд за ефективністю управління публічними коштами.

Воєнний стан суттєво вплинув на структуру видатків державного бюджету

України. У 2024 році обсяг доходів сягнув 3,12 трлн грн, що перевищило планові показники більш ніж на 1,2 трлн грн. Водночас дефіцит покривався переважно за рахунок міжнародної допомоги та випуску військових облігацій. У 2023–2024 роках щоденні витрати на оборону становили 100–150 млн доларів США, а у 2025 році відбулося їхнє подвоєння у зв'язку з ескалацією бойових дій [2].

Поряд із фінансуванням оборони значні кошти спрямовуються на соціальні виплати, медицину, освіту, відновлення інфраструктури, діяльність правоохоронних органів і обслуговування державного боргу. Це підсилює потребу в ефективному фінансовому контролі, здатному запобігати зловживанням і нераціональному використанню коштів, що особливо важливо для забезпечення національної безпеки.

Вивчення міжнародного досвіду сприяє гармонізації української системи фінансового контролю з європейськими стандартами та підвищує її результативність. Подальший розвиток цієї сфери вимагає впровадження цифрових технологій, зміцнення взаємодії між контролюючими інституціями, посилення превентивних заходів і підвищення професійного рівня аудиторів. Це створює підґрунтя для подальшого вдосконалення механізмів контролю та підвищення ефективності управління державними фінансами.

Отже, фінансовий контроль є ключовим інструментом забезпечення ефективного управління державними фінансами, особливо в умовах воєнного стану та економічної нестабільності. Його роль полягає не лише у виявленні порушень, а й у запобіганні фінансовим ризикам, забезпеченні законності та прозорості використання бюджетних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Вінницька О. А. Фінансовий контролінг як складова фінансової стійкості підприємства. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". №4(60). С. 24-29. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-4-7985.
2. Висновки про результати аналізу річного звіту про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік». URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2025/8-1_2025/Zvit_8-1_2025.pdf.